

CASTELL DE MONTJUÏC

Guaita i botxí de Barcelona

Pujar a Montjuïc té quelcom de màgic, la visita pausada al castell i la contemplació de la ciutat produeixen emocions estranyes, tant per als barcelonins com per als de fora.

UNA TALAIA MEDIEVAL, o farell, destinada a informar sobre la proximitat de vaixells, fou la primera construcció que va ocupar aquest cim, anomenat aleshores Mons Judaicus ('mont jueu', en llatí). Durant la revolta contra Felip IV i la Guerra dels Segadors, el 1640, es va fer la primera fortificació a la muntanya de Montjuïc, construïda en forma de quadrilàter de terra

de gener del 1641. A mida que va prendre protagonisme, però, la construcció es va millorar i engrandir.

SORTIM COM S'HI ARRIBA

En funicular des de l'estació de metro de Paral·lel (línies 2 i 3). En cotxe, de dues maneres. La primera, des de la plaça d'Espanya: agafeu l'avinguda Reina M. Cristina i a les fonts continueu cap a la dreta. Seguiu fins a la Fundació Miró, on trobareu la senyalització fins al castell. La segona, per als qui entren a Barcelona per la ronda Litoral. Canvieu el sentit a la plaça del passeig de Josep Carner, agafeu la carretera de Miramar i arribareu fins al passeig de l'avinguda del Castell.

► Mirador singular

A la ciutat de Barcelona no hi ha cap altre lloc des d'on es tinguin, alhora, unes vistes tan bones del mar i la ciutat.

Visita la història

El castell que trobareu avui és una fortalesa i un museu militar situat a més de 170 m d'altitud sobre una terrassa rocosa. Les vistes i el domini sobre el port i la ciutat de Barcelona us deixaran sempre bocabadats, encara que en sigueu visitants repetidors.

La situació estratègica del castell va ser la causa que passés, amb els anys, de defensor a dominador de la ciutat que té als seus peus... Va ser un procés gradual: el 1694 es va convertir el fortí en un castell, la seva planta ocupava tota la part plana del cim, amb tres ba-

luards mirant cap a terra i una línia de dents de serra mirant al mar, i el 1751 l'enginyer militar Juan Martín Cermeño va acabar de donar forma al conjunt de fortificacions. Va dotar-les de serveis i cisternes, una d'elles d'aigua potable, i va fer-hi excavar el fossar; tot això ajustat als sistemes de defensa concebuts per Sébastien Le Prestre, marquès de Vauban. Entre el 1779 i el 1799 es van realitzar les modificacions necessàries per dotar-lo d'artilleria amb més de 120 boques de foc i equipaments per a 3.000 soldats. Aquesta és la forma del castell que més o menys ha perdurat fins als nostres dies i que veureu durant la vostra visita.

El domini de la ciutat

Durant la guerra del Francès, el castell fou ocupat per l'exèrcit de Napoleó, i a partir del 1810 es va convertir en una presó militar, trist destí –juntament amb el de ser el botxí de la ciutat– que ha marcat la seva història recent.

Durant la regència d'Espartero, el 1842, la ciutat de Barcelona va ser bombardejada des del castell per sot-

metre un aixecament revolucionari i l'any següent va patir un nou bombardeig ordenat pel general Prim. A partir dels últims anys del segle XIX va allotjar les víctimes tant de la repressió política i social com de la lluita obrera. Hi foren tancats i torturats els obrers involucrats en l'onada de violència anarquista de la dècada del 1890 que es coneix com el procés de Montjuïc. Altres fets també el van fer dissortadament famós: durant la Setmana Tràgica s'hi van empresonar els detinguts –moment en què també hi va ser afusellat Ferrer i Guàrdia–; el 1919 hi van tancar més de 3.000 obrers a causa del conflicte de la Canadenca; el 1936 es va omplir de presos de dretes, i el 15 d'octubre de 1940 hi va ser afusellat Lluís Companys.

Actualment, la ciutat de Barcelona en reclama la titularitat íntegra, no sols del recinte sinó també del museu militar, i l'Ajuntament i entitats com l'Associació

Fundació Joan Miró

 Fan cuina internacional, amb plats importats de diferents cultures, com ara la tagin i el gulash. S'hi pot menjar de carta a partir d'uns 20 €.

Fundació Joan Miró
Av. Miramar, 1
Tel. 93 329 07 68

d'Amics del Castell, s'esforcen per recuperar i positi-
var la imatge de la fortalesa amb actes culturals i es-
portius de tota mena, amb una finalitat comuna: que
la ciutat recobri la confiança en el seu castell.

La Barcelona fortificada

Si pugeu a Montjuïc, no podeu oblidar les fortifica-
cions que van ser contemporànies del castell com són
la Ciutadella i la muralla barcelonina, enderrocades
en part al segle XIX, però que des d'aquest fascinant
mirador encara podeu endevinar. També són con-
temporànies del castell, en una etapa anterior, les
muralles del segle XIV, de les quals se n'ha conservat
un fragment situat a l'avinguda del Paral·lel, al costat
de les Drassanes.

Cal que pugeu a Montjuïc i si ja ho heu fet, cal que re-
petiu. Realment tota la muntanya és màgica, l'emoció
que us despertarà té molt a veure amb la memòria
col·lectiva recent, massa recent, que tots compartim. ■

Per saber-ne més

Informació i reserves: Tel. 93 329 86 53/13
www.castillomontjuic.com

sortim DE
CONCURS

EL MARQUÈS DE VAUBAN

Hem parlat dels sistemes de defensa concebuts per Sébastien Le Prestre, marquès de Vauban, de qui es deia: "Ciutat assetjada per Vauban, ciutat presa. Ciutat defensada per Vauban, ciutat inexpugnable." Qui era Vauban i què té a veure amb els castells? Envieu les respostes a castells@castellscatalunya.com, indicant-nos el vostre nom. Els encertants rebreu un **2x1** per a la visita guiada al castell de Montjuïc. **Solució concurs anterior:** Sitja: Dipòsit generalment excavat a terra on es guardava el blat i altres grans, llavors, etc.